

ПАРТНЕРСЬКІ СТОСУНКИ ЯК ВІДПОВІДЬ СУЧАСНИМ ВИКЛИКАМ ДО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

д.е.н., проф. Телетов О.С., Провозін М.В.
Сумський державний університет

Як відомо системи, що саморозвиваються прагнуть вдосконалення [1]. Це стосується усіх видів систем: фізичних, технічних, соціальних і економічних. Вдосконалення економічних систем в наш час асоціюється з маркетингом і управлінням інноваційним розвитком. На початку ХХ століття інноваціями вважались технічні зміни, модифікація продукції, згодом були удосконалені процеси виробництва і розподілу товарів і вже на межі ХХ і ХХІ століть найбільш інноваційно-привабливими напрямками діяльності підприємств вважають використання інформаційних технологій та формування взаємовигідних партнерських стосунків[2].

Практикою доведено: впровадження змін призводить до удосконалення економічної системи, за умови, що ці зміни відповідають викликам зовнішнього середовища і необхідні саме у цей проміжок часу і в цьому місці. Перший виклик – це фактор *обмеженості природних ресурсів*, тобто їх нераціональне використання та високе навантаження на навколишнє середовище. Над вирішенням питань раціонального використання ресурсів працюють науки екологія та логістика, однак їх розвиток досить повільний. Другий виклик – *демографічний*, міграція населення із густонаселених країн, що розвиваються, до розвинутих країн. За удаваною одноманітністю і стабільністю розвинутого суспільства Сполучених Штатів Америки і, особливо, країн Європи зростають внутрішні протиріччя між корінним населенням та іммігрантами. Третій виклик – *науково-технічний* фактор. Науково-технічний прогрес призвів до радикальних інфраструктурних змін: з'явилися мегаполіси, постійно збільшуються транспортні перевезення, змінилися ландшафти. Сучасний спосіб життя у містах вимагає від людини багато таких додаткових зусиль: збільшення часу переїздів між домівкою і роботою, погіршення умов харчування, зміна характеру спілкування із колегами, друзями та близькими.

У наш час спрощується доступ до світових знань. Розвиток Інтернету та засобів масової інформації цьому сприяють. Їх вплив на соціум, формує суспільну думку все більше і більше визначає політичний і економічний розвиток практично всіх країн світу. Тому четвертий виклик зовнішнього середовища – *інформаційний*.

Глобалізація корінним чином змінила характер економічної діяльності суб'єктів господарювання. Зростання впливу великих компаній відбувається одночасно із зростанням беззахисності інших перед обличчям світових кризових явищ. Багато компаній гине, а від цього здебільшого страждають звільнені працівники.

За два останні століття всесвітня наука і техніка, а за ними і економічний розвиток, досягли видатних результатів. В той самий часу культурному розвитку світ не прогресує. Це провина не окремих людей, а проблема сучасного суспільства в питаннях *виховання* нового покоління. Це п'ятий виклик зовнішнього середовища. Важливо не лише досягти певного рівня розвитку, але й забезпечити його тривалу та стійку підтримку, навчити майбутні покоління жити в гармонії з сучасним, створеним людиною світом.

Всі ці виклики в умовах України передбачають необхідність нового підходу до організації регіональної економіки на базі наявних природних ресурсів промислових і аграрних підприємств, закладів науки та т. ін. Завдання такої реорганізації – сформувати механізм стійких довгострокових партнерських стосунків. Тобто, для ефективного функціонування регіону необхідно максимально використовувати місцеві матеріальні, трудові та фінансові ресурси. Регіон має бути максимально самодостатнім і виходити на «окупність». Таким чином складеться система економічної взаємодії між окремо взятими регіонами і державою в цілому.

Саме такі взаємовідносини можуть забезпечити адекватну відповідь зовнішнім викликам. Від глобальних коливань економіки регіони будуть захищені замкнутим внутрішнім циклом споживання і продуманою системою партнерських стосунків. В такому регіоні відпаде необхідність у транспортуванні готових простих виробів чи сировини на великі відстані, зменшиться ймовірність виробництва товарів, які не можна реалізувати і які накопичуються на складах, поступово стають непридатними а потім викидаються на сміттєзвалища, тим самим погіршуючи екологічний стан. У держави, що звільниться від низки завдань, які можуть бути передані на регіональний рівень, з'явиться більше можливостей сконцентруватися на законодавчій діяльності, проблемах культури, вихованні підрастаючого покоління та розвитку суспільства, здатного підтримувати і вдосконалювати досягнутий рівень розвитку.

1. Самсонкін В.М., Телетов О.С. Моделювання функціональної діяльності економічних систем, які самоорганізуються/ В.М. Самсонкін, О.С. Телетов // Проблеми управління інноваційним розвитком підприємств у транзитивній економіці: Монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. – С. 370-415.

2. Телетов О.С. Маркетинг партнерських стосунків у системі виробництва і споживання промислової продукції / О.С. Телетов // Маркетинг і менеджмент інноваційного розвитку : монографія / [С.М. Ілляшенко, Л.Г. Мельник, В.В. Божкова та ін.] ; за ред. С.М. Ілляшенка. – Суми : Унів. кн., 2006. – С. 58-117.